

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และความพึงพอใจจากการเปลี่ยนห้องเรียน
ให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญา: กรณีศึกษารายวิชาสัมมนาการ
จัดการการท่องเที่ยวและการบริการ

The learned achievement and satisfaction gained from the
transformation of the classroom to the philosophical
investigative learning room: A case study of the subject on
Seminar in Tourism and Hospitality Management Course

ชลธิชา รุ่งสาตรา

Chonthicha Rungsattra

วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยพายัพ

The International College, Payap University

Corresponding Author E-Mail: amija@outlook.co.th

Received December 2, 2021; **Revised** December 17, 2021; **Accepted:** December 18, 2021

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษากระบวนการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาการจัดการการท่องเที่ยวและการบริการ ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2563 มีกลุ่มประชากรคือนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวและการบริการชั้นปีที่ 4 จำนวน 10 คน คณะ

บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสังเกต (เชิงคุณภาพ) ใบงานกิจกรรม และแบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และสถิติ t-test ข้อค้นพบที่โดดเด่นจากการสังเกตการณ์ คือ ทุกครั้งที่จัดกิจกรรมให้นักศึกษาสนทนากลุ่มด้วยรูปแบบการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญา นักศึกษามีส่วนร่วมทุกคน มีพัฒนาการทักษะการถาม การคิดที่ดีขึ้นเป็นลำดับทุกคนสามารถวางแผนงานและจัดโครงการสัมมนาเชิงวิชาการการท่องเที่ยวและการบริการได้อย่างถูกต้องและดีเยี่ยม และข้อค้นพบยังสะท้อนให้เห็นว่ากระบวนการเรียน การสอนการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญาส่งผลให้นักศึกษามีค่าคะแนนที่ดีขึ้นทุกคน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = 28.15$, $sig. = 0.000$) และผลการประเมินความพึงพอใจ พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อวิชาสัมมนาการจัดการการท่องเที่ยวและการบริการอยู่ในระดับมาก และระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญาอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ห้องเรียน, การสืบถามเชิงปรัชญา, การจัดการการท่องเที่ยวและการบริการ

Abstract

This article entitled to study the process of teaching and learning Seminars in tourism and Hospitality management Course in the first semester of the academic year 2020. The population group is 10 students in the Department of Tourism and Hospitality Management, Year 4 , Faculty of Business Administration. North - Chiang Mai University. The tools used in the research

were quizzes, observational (qualitative), worksheets and assessment forms. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, and Dependent Sample t-test. The outstanding findings from the observations are: Every time students organize activities for group discussions with the form. Turning the classroom into a thinking room with philosophical inquiry all students participate develop questioning skills better thinking sequentially. All students can plan events and organize academic Seminars. Tourism and Hospitality correctly and excellently. The findings also reflect that the teaching-learning process of thinking classroom with philosophical inquiry resulted in better scores for all students. With an average score of 9.00 standard deviation was 0.82 and when comparing the scores before and after study, it was found that the students' test scores after school were significantly higher than before at the 0.05 level ($t = 28.15$, $\text{sig.} = 0.000$) And the satisfaction assessment results found that the average level of satisfaction of students for the Seminars in tourism and Hospitality management Course are at a high level. And the satisfaction level of the students who had a learning of thinking classroom with philosophical inquiry was at the highest level.

Keywords: the classroom, the philosophical investigation, Tourism and Hospitality Management

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ในหมวด 6 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 และมาตรา 24 เน้นการจัดการศึกษาที่ยึดผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามความถนัดเต็มศักยภาพ โดยฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการจากประสบการณ์จริง ให้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง โดยที่เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน (บรรจง อมร, 2556: 28) สาขาการจัดการการท่องเที่ยวและการบริการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ มุ่งมั่นที่จะผลิตบัณฑิตให้มีคุณสมบัติตามความต้องการของตลาดแรงงานด้านการท่องเที่ยว โดยหนึ่งในกระบวนการนั้น คือ รายวิชา 504402 สัมมนาการจัดการการท่องเที่ยวและการบริการ (Seminar in Tourism and Hospitality Management) เป็นการสอนให้นักศึกษาได้รับความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการสัมมนาโดยพิจารณาถึงปัญหาด้านต่างๆ ในการบริหารการบริการ และการท่องเที่ยว นักศึกษาจะต้องทำการค้นคว้า และรายงานต่อชั้นเรียน โดยอาจดำเนินการเป็นกลุ่มและร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้มีประสบการณ์ทางการบริหารแขนงนี้ที่ได้รับเชิญมาเข้าร่วมสัมมนา ซึ่งจากการเรียนการสอนในปีการศึกษาที่ผ่านมา พบว่าการสอนแบบเน้นบรรยายทฤษฎีความรู้และเนื้อหาทางวิชาการ ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในช่วงเวลาสั้นๆ และขาดความกระตือรือร้นในการตอบคำถามในชั้นเรียน และไม่สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างถูกต้อง โดยจะพบกระบวนการใช้เหตุผลผ่านบุคคลซึ่งจะพบว่าคนที่พยายามยืนยันข้อสรุปของตนนั้นอาจขัดแย้งกับคนอื่นจึงจำเป็นจะต้องหาเหตุผลมายืนยันข้อเสนอของตน (A.P.Martinich, 1996: 19) ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอน จึงได้มีการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญาประกอบการสอนเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนและเกิดแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการฝึกคิดวิเคราะห์ด้วยการสืบถามเป็นวิธีการหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากจะใช้ความรู้ทางวิชาการแล้ว ยังผู้สอนต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมการคิด

18 วารสาร มจร ปรัชญาปริทรรศน์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2564)

ส่งเสริมให้มีการคิดอย่างอิสระและผู้สอนมีบทบาทช่วยอำนวยความสะดวกมากกว่าการสอนบรรยาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 68)

ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ ผู้เขียนจึงสืบถามเรื่องที่คุณเรียนสนใจและอยากทำกิจกรรมการจัดสัมมนา การจัดการการท่องเที่ยวและการบริการ โดยสำรวจจากความสนใจของผู้เรียนเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 มีความรุนแรงและส่งผลกระทบต่อประชากรทั่วโลกอย่างรวดเร็วและทวีความรุนแรงขึ้นอย่างมากในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมาทำให้เศรษฐกิจตกต่ำขั้นวิกฤต กิจกรรมต่างๆ ปิดชั่วคราวบางสถานที่ปิดตัวลงอย่างถาวร ทำให้มีประชาชนส่วนใหญ่ตกงาน ไม่มีรายได้ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่ต้องอาศัยนักท่องเที่ยวและการเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ เพื่อให้เกิดการใช้จ่ายใช้สอย แลกเปลี่ยนเงินตรา เมื่อผู้ประกอบการและบุคลากรทางการท่องเที่ยวต้องเผชิญกับปัญหาภาวะเศรษฐกิจย่ำแย่ ไม่สามารถ เปิดกิจการได้ ไม่มีนักท่องเที่ยว ขาดรายได้ ผู้เรียนจึงร่วมกันวางแผนจัดกิจกรรมโครงการสัมมนา “NEW NORMAR FOR TOURISM 2020” ขึ้นโดยใช้การเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญา ซึ่งจะช่วยให้คุณเรียนมีกระบวนการฝึกคิดอย่างเป็นระบบฝึกการสื่อสาร การตัดสินใจอย่างมีหลักการและเชิงเหตุผล มีทักษะในการแก้ไขปัญหาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ อีกทั้งยังส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ มีความเข้าใจเนื้อหาในชั้นเรียนรวมถึงพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ กล่าวคือ ความสามารถในการที่จะพยายามเข้าถึงความรู้ ซึ่งเกิดจากการทำงานที่ประสานกัน และต้องอาศัยความพยายามอย่างมากทั้งองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญา และองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญาแสดงออกในรูปของคะแนน ซึ่งสามารถสังเกตหรือวัดได้ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป (เผชิญ กิจระการ, 2544: 44 – 51)

บทความนี้จึงเป็นการเสนอถึงรูปแบบการจัดการสอนด้วยการตั้งคำถามและการประเมินผลสัมฤทธิ์จากการประเมินผลจากความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมที่มีต่อรูปแบบการสอนในรายวิชาดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญาในรายวิชาสัมมนาการจัดการการท่องเที่ยวและการบริการ
2. เพื่อทราบระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญาในรายวิชาสัมมนาการจัดการการท่องเที่ยวและการบริการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเป็นการวิจัยผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมีรายละเอียดดังนี้
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 504402 สัมมนาการจัดการการท่องเที่ยวและการบริการในภาคการศึกษาที่ 1/2563 จำนวน 10 คน เป็นนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวและการบริการชั้นปีที่ 4

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แบบทดสอบการจัดสัมมนาวัดผลสัมฤทธิ์ คะแนนเต็ม 10 คะแนน ประเด็นการจัดสัมมนา ด้านการท่องเที่ยวแบบชีวิตวิถีใหม่ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด19 แผนปฏิบัติงาน การจัดสถานที่การสัมมนา การจัดเตรียมเอกสาร การดำเนินการ การประเมินผล และการสรุปรายงาน
2. แบบสังเกต เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่มีการตรวจสอบพฤติกรรมก่อนและหลังการผ่านกระบวนการจัดการห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญา
3. ใบงานกิจกรรมการจัดโครงการสัมมนาในรายวิชาสัมมนาการจัดการการท่องเที่ยวและการบริการ

4. แบบประเมินความพึงพอใจ

การรวบรวมข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ที่ 1 และวัตถุประสงค์ที่ 2 ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและมีขั้นตอนการดำเนินงาน คือ 1) ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ด้วยการสังเกตการณ์นักศึกษาทุกคน แบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม และบันทึกลงในแบบสังเกต หลังจากที่เราเรียนไป 1-5 สัปดาห์ 2) วัดผลการเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียนการจัดสัมมนาวัดผลสัมฤทธิ์ คะแนนเต็ม 10 คะแนน 3) สัปดาห์ที่ 6 – 10 เรียนโดยใช้กิจกรรมการสนทนากลุ่มด้วยรูปแบบการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญา และมอบหมายให้ทำใบงานกิจกรรมการจัดโครงการสัมมนา 4) ทดสอบความรู้หลังการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญาของนักศึกษา โดยใช้แบบทดสอบหลังเรียนการจัดสัมมนาวัดผลสัมฤทธิ์ คะแนนเต็ม 10 คะแนน ประเด็นการจัดสัมมนาด้านการท่องเที่ยวแบบวิถีวิถีใหม่ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด19 แผนปฏิบัติงาน การจัดสถานที่การสัมมนา การจัดเตรียมเอกสาร การดำเนินการ การประเมินผล และการสรุปรายงาน 5) การกรอกแบบประเมินความพึงพอใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และสถิติ t-test แบบ Dependent Sample

ผลการศึกษา

ข้อค้นพบที่โดดเด่นจากการสังเกตการณ์คือ ทุกครั้งที่จัดกิจกรรมให้นักศึกษาสนทนากลุ่มด้วยรูปแบบการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญา นักศึกษามีส่วนร่วมทุกคน มีพัฒนาการทักษะการถาม การคิดที่ดีขึ้นเป็นลำดับทุกคนสามารถวางแผนงานและจัดโครงการสัมมนาเชิงวิชาการการท่องเที่ยวและการบริการ “NEW NORMAL FOR TOURISM 2020” ได้อย่างถูกต้องและดีเยี่ยม และข้อค้นพบยังสะท้อนให้เห็นว่ากระบวนการ

เรียนการสอนการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญาส่งผลให้นักศึกษามีค่าคะแนนที่ดีขึ้นทุกคน มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น หากเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยครั้งที่ 1 คือ 4.70 และค่าคะแนนเฉลี่ยครั้งที่ 2 คือ 9.00 เท่ากับร้อยละ 94.20 ดังตารางต่อไปนี้

ลำดับนักศึกษา	คะแนนครั้งที่ 1	คะแนนครั้งที่ 2	การพัฒนา
นักศึกษาคนที่ 1	4	9	125%
นักศึกษาคนที่ 2	4	8	100%
นักศึกษาคนที่ 3	5	10	100%
นักศึกษาคนที่ 4	5	9	80%
นักศึกษาคนที่ 5	4	9	125%
นักศึกษาคนที่ 6	6	10	66%
นักศึกษาคนที่ 7	4	8	100%
นักศึกษาคนที่ 8	5	9	80%
นักศึกษาคนที่ 9	4	8	100%
นักศึกษาคนที่ 10	6	10	66%
ค่าเฉลี่ย	4.70	9.00	94.20

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบผลคะแนน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาสัมมนาการจัดการการท่องเที่ยวและบริการ การทดสอบก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 และหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.00 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้การ

22 วารสาร มจร ปรัชญาปริทรรศน์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2564)

เปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญาเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = 28.15$, $\text{sig.} = 0.000$) ดังตารางต่อไปนี้

การทดสอบ	(X)	S.D.	t	Sig.(1-tailed)
ก่อนเรียน (Pre-Test)	4.70	0.82	28.15*	0.000
หลังเรียน (Post-Test)	9.00	0.82		

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติ ของการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชาดังกล่าว ($n = 10$)

ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีรายวิชาสัมมนาการจัดการการท่องเที่ยวและการบริการ พบว่าค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.1 ส่วนระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.5 ดังตารางต่อไปนี้

ความพึงพอใจ (ต่อ)	ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
รายวิชา 504402 สัมมนาการจัดการการท่องเที่ยวและการบริการ	4.1	ระดับมาก
รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญา	4.5	ระดับมากที่สุด

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญา (Thinking Classroom) และในรายวิชา 504402 สัมมนาการจัดการการท่องเที่ยวและการบริการ

ผลจากข้อเสนอแนะของนักศึกษาจากแบบประเมินความพึงพอใจ กล่าวคือ นักศึกษาต้องการให้มีการนำรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญามาปรับใช้และขยายผลต่อไป เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้คิด ตั้งคำถาม และหาคำตอบตามที่ตนเองอยากรู้และมีอาจารย์คอยเป็นพี่เลี้ยงในติกรอบของวงกว้างความรู้ และสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีทั้งกับเพื่อนร่วมห้องและอาจารย์ เพราะทุกคนมีสิทธิ์ถามและมีสิทธิ์ตอบ ไม่มีถูกหรือผิด แต่จะมีการเรียนรู้ว่าจะทำอะไร เพื่ออะไร จะทำอย่างไร ดีแล้วหรือยัง และอุปสรรคที่พบจะแก้ไขได้อย่างไรเพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำขึ้นอีก นอกจากนี้ นักศึกษายังเสนอแนะให้นำเอารูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าวไปปรับใช้กับรายวิชาอื่นๆ ต่อไป

อภิปรายผล

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และความพึงพอใจจากการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญา: กรณีศึกษารายวิชาสัมมนาการจัดการการท่องเที่ยวและการบริการได้พบว่า

การกิจกรรมให้นักศึกษาสนทนากลุ่มด้วยรูปแบบการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญาถือเป็นธรรมชาติของการแสวงหาความรู้ตามธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งทำให้มนุษย์เป็นอิสระจากการถูกปิดกั้น (เกษฐา ผาทอง, วรวิทย์ช์ โรจนพล, 2562: 63) ขณะที่นักศึกษามีส่วนร่วมทุกคนมีพัฒนาการทักษะการถาม โดยจะพบได้จากผลสัมฤทธิ์ของการทดสอบหลังเรียนรู้นักเรียนจะสูงกว่าก่อนเรียนอันเป็นกลวิธีในการสอนซึ่งกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความสนใจและต้องการเรียนรู้ร่วมกันมากยิ่งขึ้น โดยการใช้ข้อคำถามชวนคิดที่มี

ลำดับและเพิ่มระดับความคิดของนักศึกษาเพิ่มมากขึ้นในทุกๆ ครั้ง (ชลธิชา รุ่งสาตรา, ญัฐสุตา ผาลา, 2561: 73)

ขณะที่ผลความพึงพอใจของนักศึกษาที่เปลี่ยนตามรูปแบบการสืบถามเชิงปรัชญามีความพึงพอใจสูงขึ้นเช่นกันซึ่งมาจากเทคนิคการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น หรือให้ผู้เรียนเกิดความต้องการเพื่อค้นหาคำตอบ ซึ่งทำให้ผู้เรียนพยายามสร้างความรู้ด้วยตนเอง ผ่านการเชื่อมโยงกันระหว่างความรู้ใหม่กับประสบการณ์เดิมที่นักศึกษาแต่ละคนมี โดยจะพบได้ว่าความรู้ที่เกิดขึ้นมาใหม่นั้นเป็นการต่อยอดความรู้ที่มีมาแต่เดิม (เฉลิมวุฒิ ศุภสุข, 2563: 44)

รวมทั้ง จากงานวิจัยเรื่องการสร้างห้องเรียนทางความคิดทางคณิตศาสตร์ ได้รวบรวมข้อค้นพบ 14 ข้อและรูปแบบการสอนที่เหมาะสมที่สุดซึ่งมีกรอบการทำงานที่กำหนดไว้สำหรับครูในการสร้างห้องเรียนแห่งการคิด คือ (1) บทเรียนควรเริ่มต้นด้วยการแก้ปัญหาที่ดี (2) ควรให้ฝึกพูดและแสดงความคิดเห็นมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ (3) เริ่มต้นทุกคาบเรียน ควรใช้วิธีการสุ่มที่มองเห็นได้เพื่อสร้างกลุ่มนักเรียนสามคนที่จะทำงานร่วมกันตลอดระยะเวลาของชั้นเรียน (4) กลุ่มควรยืนและทำงานบนพื้นที่ที่มีอิสระ เช่น ไวท์บอร์ด กระดานดำ หรือหน้าต่าง ซึ่งจะทำให้ครูและกลุ่มอื่นๆ มองเห็นผลงานได้ (5) ห้องเรียนควรจัดวางให้ชิดด้านหน้า และมีโต๊ะวางรอบห้องห่างจากผนัง โดยผู้สอนสามารถพูดกับผู้เรียนจากจุดต่างๆ ภายในห้องได้อย่างอิสระ (6) ผู้สอนควรเลือกใช้คำถามแบบชวนคิด เมื่อได้คำตอบก็ชวนผู้เรียนคิดต่อ (7) ผู้สอนควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมโดยอาจใช้การใบ้คำและส่วนขยายเป็นตัวช่วยเพื่อสร้างความท้าทายและการแสดงความสามารถได้อย่างรอบคอบและสามารถควบคุมเวลาได้ (8) ผู้สอนควรส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ให้มากที่สุดโดยแนะนำให้ผู้เรียนไปยังกลุ่มอื่นเมื่อติดขัดหรือต้องการต้องการความช่วยเหลือ (9) เมื่อทุกกลุ่มผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำแล้ว ผู้สอนควรดึงผู้เรียนมารวมกันเพื่อสรุปสิ่งที่พวกเขาทำ โดยเริ่มต้นจากระดับที่ผู้เรียนทุกคนในห้องสามารถเข้าร่วมได้

(10) ผู้เรียนควรบันทึกย่อความคิดที่เป็นอิสระและวิธีการจัดรูปแบบ โดยยึดตามงานกลุ่มที่ทำอยู่ กลุ่มอื่น หรือรวมกัน (11) ผู้เรียนควรได้รับข้อคำถามประมาณ 4 – 6 คำถาม เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ โดยให้อิสระในการทำงานกลุ่มกับคำถามเหล่านี้ด้วยตัวเอง (12) ผู้สอนควรประเมินผู้เรียนให้ทราบว่าพวกเขาอยู่ที่ไหนและกำลังจะไปทีใดในการเรียนรู้เป็นหลัก โดยเลือกใช้กิจกรรมต่างๆ รวมทั้งใช้วิธีการสังเกต และการตรวจสอบคำถาม (13) การประเมินสรุปควรเน้นที่กระบวนการเรียนรู้มากกว่าผลงาน รวมถึงการประเมินทั้งงานกลุ่มและงานเดี่ยว การประเมินสรุปไม่ควรเน้นการจัดอันดับผู้เรียน (14) การรายงานผลการปฏิบัติงานของผู้เรียนไม่ควรขึ้นอยู่กับคะแนน แต่ควรขึ้นอยู่กับวิเคราะห์ข้อมูลที่ผู้เรียนแต่ละคนรวบรวม ข้อมูลจะต้องมีการวิเคราะห์บนพื้นฐานที่แตกต่างและเน้นที่การแยกแยะการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้แสดงความคิด (ปีเตอร์ เลจิตาล, 2560: 124)

องค์ความรู้ใหม่

ข้อค้นพบที่โดดเด่นจากการสังเกตการณ์คือ ทุกครั้งที่จัดกิจกรรมให้นักศึกษาสนทนากลุ่มย่อยด้วยรูปแบบการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญา นักศึกษามีความกระตือรือร้นและมีส่วนร่วมทุกคน เพราะกระบวนการเรียนรู้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และชวนคิดต่อโดย ไม่มีการตัดสินว่าคำตอบใดถูกหรือผิด แต่จะชวนกันแสดงทัศนะอย่างมีเหตุมีผลตามพื้นฐานแต่ละคน โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในทุกคาบเรียน โดยจะเห็นได้ถึงพัฒนาการทักษะการถาม และกระบวนการคิดที่ดีขึ้นเป็นลำดับทุกคน โดยโจทย์ของห้องคิดนี้คือ ในฐานะผู้เรียนรายวิชาสัมมนาการจัดการการท่องเที่ยวและบริการ หากจะจัดโครงการสัมมนาด้านการท่องเที่ยวในสถานการณ์โควิด 19 จะเลือกจัดในรูปแบบใด มีกระบวนการอย่างไร เพื่อให้เกิดความปลอดภัยจากโรคอุบัติใหม่ รวมทั้งการเลือกหัวข้อให้ตรงกับความต้องการของผู้สนใจเข้าร่วมฟังสัมมนา

จากการมอบหมายงานดังกล่าว ผู้สอนได้เปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญา โดยให้ผู้เรียนสามารถใช้เวลาในคาบเรียนบางช่วงเวลา ร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อวางแผนงาน ประกอบกับข้อมูลสำคัญ คือ รูปแบบการจัดกิจกรรมกลุ่มที่ถูกต้องตามหลักมาตรการจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอแผนการจัดโครงการให้อาจารย์ที่ปรึกษา รับทราบเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะและปรับแผนให้สมบูรณ์มากขึ้น หลังจากนั้นผู้เรียนได้ดำเนินการจัดโครงการสัมมนาเชิงวิชาการการท่องเที่ยวและการบริการ หัวข้อ “NEW NORMAL FOR TOURISM 2020” ได้อย่างถูกต้องและดีเยี่ยมตามหลักการจัดงานรูปแบบการรักษาระยะห่างอย่างปลอดภัย โดยข้อค้นพบดังกล่าวยังสะท้อนให้เห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญาส่งผลให้นักศึกษามีค่าคะแนนที่ดีขึ้นทุกคน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = 28.15$, $\text{sig.} = 0.000$) และผลการประเมินความพึงพอใจ พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อวิชาสัมมนาการจัดการ การท่องเที่ยวและการบริการอยู่ในระดับมาก และระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญาอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นจะสรุปได้ว่า กระบวนการเรียนการสอนรูปแบบการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญาในรายวิชาสัมมนาการจัดการการท่องเที่ยวและการบริการ ส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และความพึงพอใจที่ดีขึ้น โดยองค์ความรู้ใหม่สำคัญ ก็คือ ผู้สอนต้องมีความพร้อมและหมั่นเรียนรู้ในการทำหน้าที่เป็นพัฒนากร พี่เลี้ยง ผู้สอนผู้เชื่อมโยง ผู้สังเกตการณ์ และผู้ประเมินที่มุ่งเน้นพัฒนาการมากกว่าค่าคะแนนหรือการจัดอันดับ โดยสอนให้ผู้เรียนมองภาพของผลลัพธ์ทั้งระดับบุคคล กลุ่ม และส่วนรวมที่มีพื้นฐานมาจากการเปลี่ยนห้องเรียน ให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญา

บทสรุป

การสอนรายวิชาสัมมนาการจัดการการท่องเที่ยวและการบริการที่ผ่านมา เน้นการบรรยายทฤษฎีความรู้และเนื้อหาทางวิชาการเป็นหลัก สะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนมีความสนใจในช่วงเวลาสั้นๆ และขาดความกระตือรือร้นในการตอบคำถามในชั้นเรียน และไม่สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างถูกต้อง โดยการออกแบบการเรียนรู้ด้วยการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญาในรายวิชาสัมมนาการจัดการการท่องเที่ยวและการบริการเป็นกระบวนการเรียนรู้โดยอาศัยปัญหาเป็นฐานซึ่งทำให้เกิดการมีส่วนร่วมและการสร้างกระบวนการใช้เหตุผล เมื่อมีการเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนจากการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้สอนมีบทบาทช่วยอำนวยความสะดวกมากกว่าการสอนบรรยายและมุ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วมการคิดอย่างอิสระ การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้จากการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญา และเพื่อทราบระดับความพึงพอใจของนักศึกษาจากการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญากรณีศึกษา รายวิชาสัมมนาการจัดการการท่องเที่ยวและการบริการ

ขณะที่ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญาในรายวิชาสัมมนาการจัดการการท่องเที่ยวและการบริการ ส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และความพึงพอใจที่ดีขึ้น โดยการจัดกิจกรรมสนทนากลุ่ม Thinking Classroom ผู้เรียนไม่ควรเกิน 12 คนและใช้ระยะเวลาทำกิจกรรมไม่เกิน 1 ชั่วโมง 30 นาที ผู้สอนต้องทำความเข้าใจหลักการรูปแบบการสอนว่าเป็นการพัฒนาการคิดเชิงระบบโดยอาศัยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้สอนต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน

28 วารสาร มจร ปรัชญาปริทรรศน์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2564)

การตั้งคำถามและตอบคำถามอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมความกล้าคิด กล้าพูด และการให้เหตุผลประกอบการตอบของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาทำให้เห็นถึงการจัดกิจกรรมสนทนากลุ่ม Thinking Classroom ผู้เรียนไม่ควรเกิน 12 คนและใช้ระยะเวลาทำกิจกรรมไม่เกิน 1 ชั่วโมง 30 นาที ผู้สอนต้องทำความเข้าใจหลักการรูปแบบการสอนว่าเป็นการพัฒนาการคิดเชิงระบบโดยอาศัยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้สอนต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตั้งคำถามและตอบคำถามอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมความกล้าคิด กล้าพูด และการให้เหตุผลประกอบการตอบของผู้เรียนเป็นสำคัญ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไข

เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพมหานคร: ครุสภากรุงเทพฯ.

เกษรา ผาทอง, วรวิทย์ ไรจน์พล. (2562). กระบวนการค้นคว้าหาความรู้สู่การวิจัย.

วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต 15(1), 25-43.

เฉลิมวุฒิ ศุภสุข. (2563). การใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามเพื่อ

เสริมสร้างความสามารถในการตั้งคำถามโครงงานวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชา

วิทยาศาสตร์ทั่วไปคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. วารสารมหาวิทยาลัย

ราชภัฏร้อยเอ็ด 14(3), 17-32.

ชลธิชา รุ่งสาตรา, ณัฐสุดา ผาสา. (2561). ผลสัมฤทธิ์จากการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิด

ด้วยการสืบถามเชิงปรัชญารายวิชา 500206 การสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในงานบริการ.

วารสารปัญญา 25(2), 67-85.

บรรจง อมรชีวิน. (2556). เปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องคิดด้วยการสืบถามเชิงปรัชญา.

กรุงเทพมหานคร: หจก.ภาพพิมพ์.

เผชิญ กิจระการ. (2544). การวิเคราะห์ประสิทธิภาพสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา E1/ E2.

วารสารการวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม 7(2), 44-52.

A.P.Martinich. (1996). *Philosophical Writing: An Introduction*. 2nd edition. Oxford: Blackwell Publishers.

Peter Liljedahl. (2017). *Building a Thinking Classroom in Math*. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2017, จาก <https://www.edutopia.org/article/building-thinking-classroom-math>.

